

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2023-832138318

DOS-2019-0008540

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	13 juni 2023	n.v.t.

Onderwerp

Transitieplan Personenvervoer over Water

Advies

1. In te stemmen met de uitgangspunten van het Transitieplan Personenvervoer over Water, genaamd Aqualiner – Transitieplan Waterbus, inhoudende een plan van aanpak om te komen tot herstel van de aangeboden dienstregeling, kostenbesparingen en het terugwinnen van reizigers.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Transitieplan Waterbus.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

Transitieplan Waterbus

1 Toelichting voor het College

Het Transitieplan beschrijft de keuzes van de vervoerder die worden gemaakt zodat het openbaar vervoer in de concessie Personenvervoer over Water Rotterdam - Drechtsteden zo snel mogelijk weer onafhankelijk kan worden uitgeoefend zonder aanvullende financiële ondersteuning. Het Transitieplan beschrijft mogelijkheden waarmee de concessie zo snel mogelijk in financieel evenwicht kan worden gebracht, zodat de afhankelijkheid van eventuele extra financiële steun van de Rijksoverheid of de provincie kan worden beëindigd. Het doel van dit Transitieplan is om enerzijds de reiziger terug te krijgen in het ov en daarmee de reizigersopbrengsten te laten stijgen en anderzijds tot een optimalisatie van de exploitatie teneinde de kosten te reduceren. Daartoe maken de provincie en de vervoerder procesafspraken. In het proces wordt regelmatig de balans opgemaakt om naar bevind van zaken te handelen. Concrete afspraken die daaruit voortkomen hebben pas formele rechtskracht/juridische binding als daartoe door de bevoegde bestuursorganen is besloten.

Tijdens de pandemie hebben het rijk en de provincie bijgedragen aan het in stand houden van het OV door een aanvullende subsidie (BVOV- rijksbijdrage) en het doorzetten van de subsidie, ondanks dat het aantal gereden dienstregelingen lager was (Exploitatiebijdrage provincie). Daar stond tegenover dat de vervoerders geen of nauwelijks winst mochten maken. De BVOV is in zijn huidige vorm gestopt en vervangen door de Transitievergoeding Openbaar Vervoer (TVOV). Ten opzichte van de BVOV vergoedt het rijk nog maar 2/3 deel van het tekort aan middelen in een concessie. Het overige deel moet door de provincie en de vervoerder gezamenlijk worden opgevangen. Zie voor meer informatie brief aan PS van 11 oktober 2022, met als titel "Vervoerplannen openbaar vervoer 2023", PZH-2022-814858666.

Over de uitvoering van de TVOV worden gesprekken gevoerd met het ministerie vanwege het feit dat met de nu gehanteerde rekenregels concessies en contracten die tijdens de pandemie zijn gestart geen recht hebben op deze rijksbijdrage.

Inmiddels wordt er voor het contract Personenvervoer over Water, de systeemnaam "Waterbus" gehanteerd.

Het Transitieplan Waterbus komt voort uit de situatie dat de start van dit contract (1 januari 2022) midden in de Coronapandemie plaatsvond. Kort daarna is de oorlog in Oekraïne uitgebroken. Dit laatste had uiteindelijk tot gevolg, dat door gebrek aan en lange levertijd van materialen de aangeboden vloot niet tijdig gereed was voor inzet in het nieuwe contract. De vervoerder heeft dit opgevangen door de gehele vloot van de vorige vervoerder over te nemen. De verwachting is dat de nieuwe schepen in de loop van 2023 geheel inzetbaar zijn.

De overname van het contract door de nieuwe vervoerder heeft ook geleid tot vertrek van personeel. Dit is een normaal verschijnsel bij overgang. Helaas is naast de personeelskrapte die ontstaan is gedurende de pandemie en het recht op verlof, ziekte en de nodige rusttijden, de personeelsomvang gekrompen, waardoor roosters niet meer goed waren samen te stellen en er ook ongeplande afvaartuitval plaatsvond. Om een robuuste en betrouwbare dienstregeling voor de reiziger te garanderen is er gekozen voor afschaling.

Het Transitieplan geeft aan op welke wijze het herstel van de aangeboden dienstregeling tot stand zal komen en welke kostenbesparingen er kunnen worden doorgevoerd, waarbij deze laatste vooral gerealiseerd kan worden door verkoop van een deel van de oude vloot bij het in de vaart nemen van de nieuwe schepen. Volop wordt ingezet op marketing en communicatie om de reizigers terug te

winnen. Nadat de basis weer op orde is, zullen onderzoeken voor toekomstige ontwikkelingen worden opgepakt.

De reizigersaantallen blijven met gemiddeld 50% flink achter bij het overige ov. Indien de reizigersopbrengsten (blijven) tegenvallen, is het aan de provincie om te besluiten binnen de wettelijke kaders aanvullende (financiële) afspraken te maken met de vervoerder.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

N.v.t.

2 Voorafgaande besluitvorming

Provinciale Staten hebben op 16 juni 2022 ingestemd met het Transitieplan openbaar vervoer "Op weg naar toekomstvast OV na corona" (PZH-2021-771508643 DOS-2007-0002428). In dit transitieplan zijn de kaders beschreven op basis waarvan vervoerders hun eigen transitieplannen konden uitwerken.

3 Proces

De Waterbus wordt gezien als een belangrijke schakel in de bereikbaarheid van de Drechtsteden. De ontwikkelingen van de uitvoering van het contract worden regelmatig besproken in de Stuurgroep Personenvervoer over Water (PoW), zo ook het Transitieplan. In deze Stuurgroep zijn de Drechtsteden vertegenwoordigd door de betreffende portefeuillehouders van de Regio Drechtsteden. Gelet op de impact voor het gehele gebied is het wenselijk om ook de ontwikkelingen te bespreken in een bestuurlijk overleg met de wethouders van de inliggende gemeenten. Dit wordt desgevraagd opgepakt.

4 Participatie en rolneming

Gedurende de ontwikkeling van het Transitieplan is intensieve afstemming gezocht met de belangrijke betrokken partijen, zoals de Stuurgroep Personenvervoer over Water en Reizigersoverleg. Hoewel de gekozen afschaling niet de voorkeur heeft bestaat over en weer wel begrip voor de standpunten en de onderliggende belangen.

5 Communicatiestrategie

Er vindt geen verdere communicatie plaats. Het betreft voornamelijk de afschaling van de dienstregeling en deze is al aangevangen. Over de verder ontwikkelingen zijn nog geen mededelingen te doen, aangezien deze afhangen van het opleveren van de vloot en het oplossen van de personeelskrapte.